

12. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica

Opatija, 11-13. svibnja 2011.

U Opatiji su od 11. do 13. svibnja 2011. održani 12. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica u organizaciji Sekcije za visokoškolske i specijalne knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva i Sveučilišne knjižnice Rijeka. Da su „specijalke“ itekako popularne i nakon dvogodišnje pauze, a da je tema knjižnice: *kamo i kako dalje?* i dalje goruće pitanje naših visokoškolskih i specijalnih knjižničara, dokazuje stotinu i trideset sudionika skupa koji su aktivno pratili mnogobrojna izlaganja grupirana unutar tri podteme: *pohrana i zaštita građe*, *profesija knjižničar te usluge i korisnici*.

John Lubans sa Središnjeg sveučilišta Sjeverne Karoline svojim nas je izlaganjem *Leading from the Center: meaning, experience and implications* iznova motivirao da hijerarhijsko upravljanje knjižnicama zamijenimo timskim radom u kojem svaki član aktivno pridonosi zajedničkom cilju, a voditelj je samo dirigent ugođenog orkestra, dok je Tatjana Mušnjak, druga pozvana izlagačica, na primjeru međunarodnog projekta *Zephyr* o pasivnom održavanju mikroklimе u spremištima, pokazala kako suradnja između sveučilišta, baštinskih ustanova i industrije može rezultirati istovremeno i napretkom ekonomske pohrane kulturnih dobara i razvojem sofisticiranih tehnologija, kao što je npr. izgradnja inteligentnih zgrada. Ana Barbarić razmatrala je pitanje imaju li i trebaju li hrvatske knjižnice Plan za slučaj katastrofe (na primjeru knjižnica Sveučilišta u Zagrebu).

Usljedila su izlaganja prijavljena na temu *Pohrana i zaštita knjižne građe*. Alisa Martek je dala pregled hrvatskih normi u zaštiti knjižničnoga gradiva. Kolegica iz Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu Silvija Pisk predstavila je staru građu Zbirke za povijest svoje Knjižnice, probleme s kojima se susreću u svakodnevnom radu te moguća rješenja, a Dubravka Luić-Vudrag problematizirala je kako sačuvati zbirku periodike iste Knjižnice. Milenka Bukvić je prikazala iskustva i nedoumice Znanstvene knjižnice Zadar vezano uz zaštitu oštećene knjižnične građe. Ivana Hebrang Grgić je izlagala o repozitoriju ustanove od planiranja do upravljanja projektom. Tanja Buzina iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu predstavila je Hrvatski arhiv weba NSK, a Sofija Klarin i Jelica Leščić iz iste knjižnice Digitalni akademski repozitorij (DAR) pod naslovom *Zaštita i korištenje hrvatske znanstvene baštine: od projekta digitalizacije do DAR-a*.

Tema *Usluge i korisnici* donijela je također zanimljiva izlaganja. Jasenka Žuti proučila je hrvatske norme, kao uvjet za uspostavu kvalitete usluga u knjižnicama. Kolegice iz Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu imale su zanimljiva izlaganja o svojim korisnicima i uslugama koje pružaju. Tako je Aleksandra Pikić istraživala potrebe studenata s invaliditetom za prilagođenim knjižničnim uslugama, Tea Čonč je predstavila uslugu međuknjižnične posudbe, a Stela Kos i Mila Perasović su analizirale korisnike i usluge u istoj knjižnici. Ivana Knežević i Marina Vinaj su analizirale

korisnike Knjižnice Muzeja Slavonije Osijek: kome je uistinu namijenjena muzejska knjižnica, dok je Biserka Grečl predstavila posao kojim se bavi - tematska pretraživanja za korisnike NSK u Zagrebu. Zagorka Majstorović je prikazala trenutnu sliku Knjižničnog sustava Sveučilišta u Zagrebu, a Diana Machala i Lobel Machala govorili su o implementaciji knjižničnog sustava *Aleph* u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici i Knjižnici Sveučilišta u Zagrebu. Janja Maras i Stjepka Leščić sagledale su sliku knjižničara u javnosti - nužno zlo ili izazov?, a Zrinka Udiljak Bugarinovski i Jurica Pavičić su imali izlaganje *Benchmarking u funkciji unapređenja marketinga u visokoškolskim knjižnicama*. Na kraju je Vlatka Lemić predstavila arhivsko gradivo putem Registra arhivskih fondova i zbirki RH *on-line* na primjeru ARHiNET sustava.

Pod temom *Profesija „Knjižničar“*??? izdvojila se skupina izlaganja o statusno-pravnom položaju knjižnica i voditelja knjižnica u visokoškolskim i specijalnim knjižnicama. Tako je Andrija Nenadić govorio o statusu i problemima visokoškolskih knjižničara na Sveučilištu u Splitu, Tamara Krajna na Sveučilištu u Zagrebu, a Senka Tomljanović problematizirala je temu knjižnica sastavnica Sveučilišta u Rijeci. Vesna Špac i Alisa Martek su analizirale status i položaj specijalnih knjižničara i specijalnih knjižnica unutar matičnih organizacija. Tijana Barbić-Domazet i Tea Grujić su predstavile Sveučilišnu knjižnicu u Puli kao partnera u organizaciji sajma knjiga *Sa(n)jam knjige* u Istri.

Središnji tematski događaj skupa, s obzirom na ugledne goste koji su na njemu sudjelovali, bio je Okrugli stol *Status knjižnice i knjižničara u sveučilišnom sustavu: profesija „sveučilišni knjižničar“ (ili knjižničar na privremenom radu na sveučilištu?)*. Gostovali su Aleksa Bjeliš, rektor Sveučilišta u Zagrebu, Robert Matijašić, rektor Sveučilišta u Puli, Nevenka Ožanić, prorektorica za znanost Sveučilišta u Rijeci, Dunja Seiter-Šverko, glavna ravnateljica NSK, Josip Stipanov, autor knjige *Knjižnice i društvo* te bivši ravnatelj NSK, Ankica Janković, načelnica Odjela za knjižničnu djelatnost u Ministarstvu kulture i Ante Žužul, predsjednik Uprave „Školske knjige“. Moderatorica Vlatka Kolarović vodila je s gostima živu diskusiju kojoj je prethodilo čitanje pisma upućenog javnosti *Društvo (zaboravljenog) znanja ili Jesu li knjižnice potrebne društvu znanja?*, koje je pročitao ravnatelj Sveučilišne knjižnice u Splitu Petar Krolo. Pismo je objavljeno na stranicama Sveučilišne knjižnice Rijeka, gdje se može naći i audiosnimka emisije Radio Rijeke *Akademski kvarat ure*, na kojoj je dan osvrt na održani Okrugli stol.

Na Okruglom stolu *Infoteka za knjižničare* predstavljena je zbirka pravnih i stručnih informacija, koja na portalu kampanje *Imam pravo znati, imam pravo na knjižnicu* okuplja na jednom mjestu pravne i stručne informacije potrebne knjižničarima za zagovaranje u lokalnoj, visokoškolskoj i znanstvenoj zajednici.

Specijalke su i ove godine ugostile Komisiju za nabavu knjižnične građe i međuknjižničnu posudbu te Komisiju za državne informacije i službene publikacije. Obje Komisije održale su svoje radionice sa zanimljivim izlaganjima, a predstavljen je i Zbornik radova 11. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica.

Na kraju službenog dijela skupa, pod dojmom kvalitetnih i jasnih izlaganja usvojeni su zaključci, a određeno je i tko bi zaključke trebao realizirati: